

اقتصاد چرخشی: مفاهیم پایه، تئوری‌ها و تجربه‌ها

نویسندگان:

دکتر سید حسین سجادی فر

مسعود خشائی

علی اصغر قانع

محمد داودآبادی

انتشارات: دریچه نو

سال: ۱۳۹۷

هرچند در اقتصاد خطی متعارف، بهینه‌یابی در زمینه‌های گوناگون تصمیم‌گیری، هدف آرمانی است، اما در آن استفاده از ضایعات تولید، بازیابی زباله‌های حاصل از مصرف و تخریب و آلودگی محیط زیست، به جد لحاظ نمی‌شود. این رویکرد منفی در توسعه، پس از دهه ۱۹۴۰ آسیب‌های جدی متعددی بر محیط زیست هم‌چون پدیده گرمایش کره زمین، تغییرات محسوس آب و هوایی، نابودی برخی از گونه‌های گیاهی و جانوری را به همراه آورده است. در آغاز دهه ۱۹۷۰ کشورهایمانند چین، آلمان

و اتحادیه اروپا و برخی موسسه‌های غیردولتی، فعالیت‌های علمی و عملیاتی ارزنده‌ای را در انجام فعالیت‌های اقتصادی و در عین کاهش آلودگی و تخریب محیط زیست، استفاده مجدد از ضایعات تولید و زباله‌ها انجام داده‌اند، که منجر به شکل‌گیری دانش جدید اقتصاد چرخشی شد. در اقتصاد چرخشی، برنامه‌ریزی، منابع، تهیه، تولید، بازفرآوری و طراحی، به‌عنوان فرآیند و خروجی برای به حداکثر رساندن عملکرد اکوسیستم و رفاه بشری مدنظر است.

توجه به مسایل اقتصاد چرخشی، می‌تواند بخشی از چالش‌های صنعت با محیط زیست را که ارتباط متقابل و مستقیمی با صنعت آب و فاضلاب دارد و برخی تنگناهای مرتبط با ارزش افزوده منابع اقتصادی را مرتفع سازد. هم‌چنین اهمیت به مولفه‌های اقتصاد چرخشی در صنعت آب و فاضلاب، به‌دلیل ویژگی‌های منحصر به‌فرد حاکم بر آن و ارتباط متقابل فرآیندهای تامین و توزیع آب و جمع‌آوری و دفع فاضلاب با محیط زیست و از سویی ارتباط محیط زیست با اقتصاد چرخشی (کاهش آلودگی و بازیافت ضایعات)، می‌تواند در زمینه‌های گوناگون این صنعت تاثیرگذار باشد.

این کتاب در بردارنده مطالب، نوشتارها، تجربه‌های میدانی کشورهای و موسسه‌های غیردولتی پیرامون اقتصاد چرخشی، با رویکرد محیط زیست و صنعت آب و فاضلاب است. در این کتاب ابتدا، موضوع‌های مرتبط با مفاهیم پایه، تئوری‌ها و مبانی نظری اقتصاد چرخشی، بیان و در منظر نقد و بررسی قرار گرفته است. سپس تجربه‌های موفق مدیریتی برخی از کشورها و سازمان‌های مستقل در استقرار و به‌کارگیری این شیوه بیان شده و بر آن است تا خوانندگان محترم را با مبانی پایه، کارکردها و مزایای اقتصاد چرخشی با بیان مصداق‌های عملی و تجربه‌های موفق آشنا سازد. این کتاب در دو بخش شامل ۱۲ فصل تهیه شده است.

بخش دوم: نمونه تغییرات عملیاتی اقتصاد چرخشی

- ۱- اتحادیه اروپا
- ۲- آلمان
- ۳- فرانسه
- ۴- ژاپن
- ۵- چین

بخش اول: تئوری‌ها و مبانی نظری اقتصاد چرخشی

- ۱- واژه‌های مرتبط با اقتصاد چرخشی
- ۲- اصول و مبانی نظری
- ۳- مزایا و فرصت‌ها
- ۴- مفاهیم پایه در اقتصاد چرخشی
- ۵- فرآیندها و محدودیت‌ها
- ۶- کاربرد در عمل
- ۷- ارزشیابی شاخص‌ها